

T R Å L F I S K E 1970

1.00 GENERELT

1.10 INNLEDNING

Fra 1953 har Fiskeridirektoratet hvert år utarbeidet særskilt statistikk over de norske trålernes fiske, med oppgaver over deltagelse, fangst og visse effektivitetstall. Fra 1952/53 er det også foretatt årlige lønnsomhetsundersøkelser for helårsdrevne trålere over 300 bruttotonn. I 1966 ble også hekktrålere mellom 290 og 300 bruttotonn inkludert i lønnsomhetsundersøkelsen, og fra og med 1967 omfatter lønnsomhetsundersøkelsen både side- og hekktrålere ned til 200 bruttotonn. Fra og med 1968 gis visse lønnsomhetstall også for fabrikktrålerne.

Ved utarbeidelsen av meldingen for 1970, har en fulgt opplegget fra året før. Foruten driftsresultatene for hekktrålere i størrelsesgruppen 300—599 brutto-

tonn er imidlertid for 1970 også driftsresultatene for sidetrålere i størrelsesgruppen 300—399 bruttotonn tatt ut. Begge grupper hadde så få helårsdrevne trålere at en av konfidensielle hensyn ikke kan presentere de gjennomsnittlige driftsresultater, jfr. avsnitt 2.40.

En skiller mellom «stortrålere» og «småtrålere». Med stortrålere menes fartøyer på 300 bruttotonn og over, mens fartøyer under 300 bruttotonn benevnes småtrålere. Meldingen er delt inn i to hovedkapitler — kapittel 2 og 3 — etter nevnte størrelsesgrenser. En skiller dessuten i hvert hovedkapittel i stor utstrekning mellom sidetrålere og hekktrålere. De store hekktrålere som tilvirker frosne produkter om bord er når det gjelder driftsresultatene omtalt særskilt. Disse båtene går i meldingen under benevnelsen «Fabrikktrålere».

Det statistiske grunnlag for meldingen er fangstoppgaver og årsregnskap som dels er innhentet med hjemmel i lov av 20. april 1951 om fiske med trål, dels er gitt på frivillig grunnlag.

Meldingen er utarbeidet av konsulent Arne Nore.

For lønnsomheten av småtrålere under 200 bruttotonn vises det til Fiskeridirektoratets årlige melding «Lønnsomheten av fiskefartøyer over 40 fot» som blant annet gir en del lønnsomhetstall for småtrålere.

1.20 STOR- OG SMÅTRÅLERNES SAMLEDE FISKE I 1970

Ved utgangen av 1970 hadde i alt 320 stor- og småtrålere tillatelse til å drive fiske med bunntrål.

Tabell 1. Stor- og småtrålernes samlede fiske 1969—70. — En del tall for forskjellige størrelsesgrupper.

	1969	1970
Antall fartøyer levert fangstopp-gave	187	155
Gj snittstørrelse br.tonn	210	253
Antall mann	1 894	1 860
Gj.snittlig driftstid uker	24,0	27,5
<i>Fangstmengde:</i>		
Saltfisk i alt tonn	2 506	3 145
herav:		
Saltet torsk »	2 471	3 002
» sei »	16	127
» hyse »	18	16
» uspes. og annet »	1	—
Ferskfisk i alt »	105 051	102 242
herav:		
Fersk torsk »	68 880	67 638
» sei »	23 988	26 265
» hyse »	9 267	5 809
» uer »	1 339	1 602
» uspes. og annet »	1 577	928
Filet »	9 550	13 543
Lever »	12	61
Tran »	61	108
Rogn »	24	47
Minkfor »	1 047	86
Fiskemel »	—	—
Total fangstmengde inkl. biprodukter ¹ »	132 313	138 956
Total fangstverdi 1000 kr.	137 463	168 249

¹ Omregnet til ferskfiskvekt.

Størrelsesgrupper	Antall fartøyer levert fangstopp-gave	Gjennomsnitt pr. fartøy		
		Driftstid i trålfiske uker	Fangst-verdi i trålfiske kr.	Fangst-verdi pr driftsuke kr.
Under 50 br. tonn	21	25,6	192 683	7 527
50—99 » »	34	17,5	214 766	12 272
100—149 » »	7	12,2	233 265	19 120
150—199 » »	18	18,9	472 722	25 011
200—299 » »	47	34,1	1355 581	39 753
300—399 » »	5	36,8	1145 244	31 148
400—499 » »	10	39,7	1310 563	33 011
500 og mer	13	40,5	4940 024	121 976

Fra 155 mottok en fangstoppgaver, og fra 101 fartøyer mottok en melding om at de ikke hadde drevet fiske med bunnrål i 1970. Fra 64 fartøyer, alle under 200 bruttotonn, mottok en hverken melding eller oppgaver for 1970. En antar at bare et mindre antall av disse fartøyer har drevet trålfiske etter torsk o.l. i 1970, slik at oppgavene over deltaking og samlet fangst skulle være bortimot fullstendig.

Trålerenes totalfangst i 1970, basert på mottatte fangstoppgaver, lå 5 prosent høyere enn i 1969, og 61 prosent høyere enn gjennomsnittsfangsten i 5-årsperioden 1965—1969. Saltfiskkvantumet økte med 13 prosent fra foregående år, mens ferskfiskkvantumet

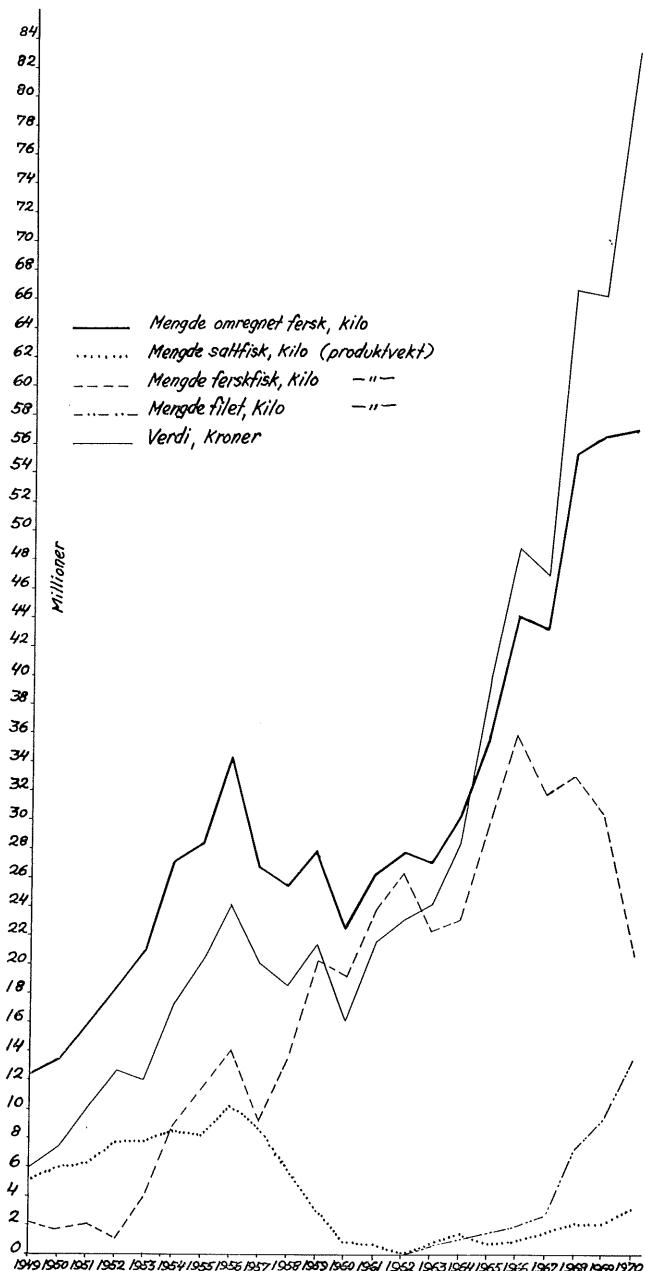

Fig. 1. Ilandbrakt fangst av stortrålerne. Fangstkvantum og -verdi 1949—1969.

tumet gikk tilbake med om lag 3 prosent. Filetkvantumet fortsatte å øke, således med 42 prosent fra 9 550 tonn i 1969 til 13 543 tonn i 1970. Dette er det største årskvantum filet hittil ilandbrakt av norske fabrikktrålerere. Denne økningen i filetkvantumet skyldes at 8 fabrikktrålerere leverte fangster i 1970, mot bare 5 i 1969. Når det gjelder totalfangstens sammensetning viser en ellers til tabell 1.

Tabell 2 viser fordelingen av mottatte oppgaver på størrelsesgrupper. Av småtrålerne er det bare størrelsesgruppen 200—299 bruttotonn som oppviser et høyere antall innsendte fangstoppgaver sammenlignet med 1969. I gruppen under 200 bruttotonn var det i 1970 en økning i antall fartøyer med konseksjon, men en nedgang i antall innsendte oppgaver over fiske med bunnrål. En antar at dette for størsteparten skyldes en reell tilbakegang i bunnrålffisket etter torsk o.l. for denne gruppens vedkommende.

De gjennomsnittstall som er tatt inn i tabell 2 viser en vesentlig kortere driftstid (fartøyets tid i sjøen pluss kortere opphold enn en uke i land) i trålfisket for trålerne under 200 bruttotonn enn for de større. Dette henger blant annet sammen med at de minste trålerne driver en større grad av kombinasjonsdrift enn trålerne over 200 bruttotonn, som vesentlig driver på helårsbasis.

I forhold til 1969 er den gjennomsnittlige driftstid for stortrålerne gått opp med 5 uker til 40 uker, blant annet fordi meget få båter gikk ut av trålfisket i løpet av året i motsetning til i 1969.

For småtrålerne under ett var den gjennomsnittlige driftstiden i 1970 24,9 uker — en oppgang på 3 uker fra 1969.

1.30 AVSETNINGSFORHOLD

Avsetningsforholdene for trålerenes fangster var både i 1969 og 1970 stort sett bra. I tidsrommet 3. februar—17. oktober var det iverksatt fangstdiregning og fangstbegrensning på grunn av store kvanta ilandbrakt fisk, særlig torsk og sei.

For stortrålerne viser tabell 3 prisøkning for alle produkter fra 1969 til 1970. I forhold til 5-årsperioden 1964—1968 har prisnivået på førstehånd steget, slik at alle de viktigste produkter hadde høyere gjennomsnittlig førstehåndsverdi i 1970 enn i 5-årsperioden.

Trålerne under 300 bruttotonn, småtrålerne, baserte i 1970 sin produksjon utelukkende på leveranser av fersk fisk. Produktene viste verdistigning sammenliknet med 1969, de fleste også sammenliknet med gjennomsnittsnivået for perioden 1964—1968.

Tabell 3. Gjennomsnittspriser for i landbrakte fångster.

	Stortrålere			Småtrålere		
	Gjennomsnitt 1964—68	1969	1970	Gjennomsnitt 1964—68	1969	1970
(..... kr. pr. kg)						
Saltet torsk	2,98	2,67	3,25	2,53	2,05	—
» sei	—	—	1,89	—	1,22	—
Fersk torsk	1,13	1,76	1,18	1,12	1,06	1,19
» sei	0,76	1,06	0,78	0,63	0,59	0,62
» hyse	1,11	0,73	1,43	1,14	1,20	1,47
» uer	0,60	1,22	0,67	0,64	0,69	0,64
Filet	3,43	0,61	3,65	3,00	—	—
Tran	1,13	3,03	0,90	1,26	—	—
Fiskemel	0,89	0,64	—	—	—	—
Beregnet ferskfisk i alt inkl. biprodukter	1,09	1,17	1,45	0,94	0,94	1,04

Tabell 4. Stortrålere. Tråltilatelser og fartøyer som drev fiske 1969—70

Hjemstedsfylke/ størrelsesgrupper	Tråltilatelser pr. 31/12		Fartøyer som drev trålfiske	
	1969	1970	1969	1970
<i>Fylker :</i>				
Finnmark	8	4	7	6
Troms	11	9	9	6
Nordland	5	4	3	3
Møre og Romsdal .	15	16	10	11
Sogn og Fjordane .	1	1	1	1
Bergen	—	—	—	—
Hordaland	1	1	1	1
Rogaland	—	—	—	—
Skagerakysten....	—	—	—	—
<i>Størrelsesgrupper :</i>				
300—399 br. tonn .	11	8	6	5
400—499 » » ..	10	8	8	10
500—599 » » ..	2	3	1	2
600 br. tonn og mer	18	16	16	11
I alt	41	35	31	28

Tabell 5. Stortrålere fordelt etter driftstid 1969 og 1970.

Driftstid	Antall fartøyer	
	1969	1970
Under 20 uker	6	1
20—23,9 »	2	1
24—27,9 »	—	2
28—31,9 »	2	—
32—35,9 »	3	2
36—39,9 »	4	4
40—43,9 »	4	7
44 uker og over	10	11
I alt	31	28

1.40 LØNNSOMHETSUNDERØKELSENS OMFANG

Lønnsomhetsundersøkelsen omfatter som før nevnt bare helårsdrevne trålere. Lønnsomhetsresultatene for de enkelte størrelses-grupper vil bli gjengitt for stortrålere under avsnitt 2.40—2.50 og for småtrålere under avsnitt 3.40—3.44.

For 1970 mottok Fiskeridirektoratet årsregnskap fra 46 helårsdrevne trålere over 200 bruttotonn, hvorav 33 var hekktrålere. Av hekktrålere var 8 fabrikktrålere. Disse kan vanskelig gruppertes sammen med de andre hekktrålrene, og blir behandlet i punkt 2.50 under avsnittet fabrikktrålere.

2.00 STORTRÅLERE

210. DELTAKING

Ved utgangen av 1970 hadde 35 trålere over 300 bruttotonn tillatelse til å drive fiske med bunntrål (tabell 4.) En har mottatt fangstoppgaver fra alle som drev trålfiske i 1970, i alt 28 trålere.

7 trålere drev ikke fiske med bunntrål i 1970, derav 6 hekktrålere.

Av de deltagende trålere var 15 hjemmehørende i Nord-Norge, 10 i Møre og Romsdal, 1 i Sogn og Fjordane og 1 i Hordaland.

De 28 stortrålere som leverte fangster i 1970 hadde en gjennomsnittlig størrelse på 664 bruttotonn og en samlet bemanning på 661 mann. Gjennomsnittlig bemanning pr. tråler var 23,7 mann mot 22,4 mann i 1969. Økningen i den gjennomsnittlige bemanning skyldes endringer i sammensetningen av stortrålerflåten, da flere ferskfisktrålere som deltok i 1969 ble kondemnert eller satt inn i annen virksomhet i 1970, samtidig med at to nye fabrikktrålere

Tabell 6. Stortrålernes fiske 1966–70. Ilandbrakt kvantum etc.

	1966	1967	1968	1969	1970
Antall fartøyer.....	28	28	30	30	28
Gjennomsnittsstørrelse br.tonn	504	563	606	651	664
Antall mann i alt	607	626	705	695	661
Gjennomsnittlig driftstid uker	40	38	36	35	40
Fangstmengde :					
Saltfisk i alt tonn	1 154	1 739	2 319	2 364	3 145
Herav:					
Saltet torsk	»	1 154	1 739	2 319	2 333
» sei	»	—	—	0	13
» hyse	»	—	—	—	18
Ferskfisk i alt	»	36 028	31 861	33 236	30 766
Herav:					
Fersk torsk	»	18 811	16 365	24 068	22 793
» sei	»	10 726	10 565	5 024	4 968
» hyse	»	4 856	3 417	3 354	2 444
» uer	»	1 405	1 308	659	423
» annet og uspes.	»	230	206	131	138
Filet	»	2 154	2 928	7 516	9 550
Lever	»	—	—	—	4
Tran	»	420	477	240	61
Rogn.....	»	67	36	16	8
Minkfor	»	—	..	31	25
Fiskemel	»	23	144	67	—
Total fangstmengde inkl. biprodukter ¹ ..	»	44 214	43 288	55 508	56 734
Total fangstverdi	1000 kr.	48 938	47 154	66 784	66 549
					83 047

¹ Omregnet til ferskfiskvekt.

leverte sine første fangster i begynnelsen av 1970. Økningen i den gjennomsnittlige bemanning skyldes for en stor del den høye bemanningen på de nye fabrikkrålerne.

Den gjennomsnittlige driftstid for stortrålere gikk som før nevnt opp med 5 uker til 40 uker. Tabell 5 viser spredningen i stortrålernes driftstid i 1969 og 1970.

2.20 MENGDE- OG VERDIUTBYTTE

Den totale *ilandbrakte* fangst fra stortrålerne steg i ferskfiskvekt fra 56 734 tonn i 1969 til 57 071 tonn i 1970, en økning på mindre enn 1 prosent. Saltfiskmengden gikk opp med ca. 800 tonn, eller om lag 30 prosent. Nedgangen i stortrålernes ferskfisklendinger fortsatte derimot, og en nådde i 1970 bare opp i et kvantum på 20 752 tonn, mot 30 766 i 1969. Nedgangen for de ferske produkter ble kompensert ved en økning for filet som i produktvekt steg fra 9 550 tonn i 1969 til 13 544 tonn i 1970.

Særlig som følge av den store kvantumsøkningen i filetproduktene ble det en spesielt sterkt stigning i stortrålernes fangstverdi på førstehånd, den kom i 1970 opp i 83 047 mill. kroner, mot 66 549 mill.

kroner i 1969, mens totalt fangstkvantum som nevnt bare steg ubetydelig.

En viser ellers til tabell 6 som gir detaljert fangststatistikk for stortrålere fra og med 1966, og til figur 1 som viser utviklingen i totalt fangstkvantum og -verdi fra og med 1949.

Tabell 7 viser hvor stortrålernes fangster ble *ilandbrakt* i 1970. En ser at Møre og Romsdal passerer Finnmark fylke for første gang og ble det viktigste mottaksfylke for stortrålernes fangster omregnet i ferskfiskvekt. Finnmark er fortsatt blant de største mottaksfylkene, men avtar nå bare ubetydelig mer enn det som hvert år leveres direkte til utenlandske havn. Det som ble levert i de to nevnte fylkene, sammen med det som ble ført direkte til utlandet utgjør om lag 70 prosent av stortrålernes fangster omregnet til ferskfiskvekt. Tabell 7 gir en detaljert beskrivelse av hvilke produkter som ble *ilandført* i de forskjellige områder.

I tabell 8 finner en totalt *oppfisket* kvantum i 1970, omregnet til ferskfiskvekt, fordelt på fangstområder og fangstmåneder på grunnlag av dagboksoppgaver som stortrålerne er pålagt å føre. Totalkvantumet er forskjellig fra *ilandbrakt* kvantum (jfr. tabell 6) da en del fartøyer som drev fiske på

Tabell 7. Stortrålernes fangster 1966—70, fordelt på de fylker hvor fangsten er brakt i land. Tonn. 1000 kroner.

Fiskesort	Møre og Romsdal		Nordland		Troms		Finnmark		Utlandet		Andre og uoppgitt		I alt	
	Mengde	Verdi	Mengde	Verdi	Mengde	Verdi	Mengde	Verdi	Mengde	Verdi	Mengde	Verdi	Mengde	Verdi
<i>1970:</i>														
Saltet torsk	2 760	9 225	49	75	193	465	—	—	—	—	—	3 002	9 765	
Salset annet	112	235	6	6	25	37	—	—	—	—	—	143	278	
Saltfisk i alt	2 872	9 460	55	81	218	502	—	—	—	—	—	3 145	10 043	
Fersk torsk	52	122	3 144	3 906	3 557	4 098	8 882	10 482	—	—	51	58	15 686	18 666
» sei	20	33	1 073	855	775	590	1 387	1 081	—	—	6	5	3 261	2 564
» hyse	14	26	389	489	231	337	563	829	13	52	2	3	1 212	1 736
» uer	25	30	130	79	87	59	163	100	—	—	4	6	409	274
» annet og uspes.	11	33	93	142	31	44	47	72	1	3	1	6	184	300
Ferskfisk i alt	122	244	4 829	5 471	4 681	5 128	11 042	12 564	14	55	64	78	20 752	23 540
Filet	5 143	17 981	352	1 254	1 021	4 012	435	1 707	5 201	19 749	1 392	4 732	13 544	49 435
Lever	—	—	—	—	—	—	4	4	—	—	—	—	4	4
Tran	—	—	—	—	—	—	9	8	—	—	—	—	9	8
Rogn	1	3	4	7	2	2	1	2	1	1	—	—	9	15
Fiskemel	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Minkfor og guano	—	—	0	0	..	1	..	1	—	—	—	—	0	2
I alt 1970 ¹	16 787	27 688	5 727	6 813	7 395	9 645	12 055	14 286	11 889	19 805	3 218	4 810	57 071	83 047
» 1969 ¹	5 921	9 186	6 801	7 033	4 929	4 969	18 969	19 206	16 020	21 621	4 095	4 534	56 734	66 549
» 1968 ¹	4 629	5 521	6 446	6 824	4 580	4 905	20 538	22 386	14 158	20 399	5 157	6 750	55 508	66 785
» 1967 ¹	5 199	6 777	8 968	7 997	2 445	2 237	20 195	20 155	6 157	9 471	324	517	43 288	47 154
» 1966 ¹	2 421	3 388	10 009	9 311	2 242	2 165	24 560	25 813	4 517	7 416	475	845	44 214	48 938

¹ Mengdetallene er omregnet til ferskfiskvekt (inkl. biprodukter).

fjerne farvann var ute på fangsttur ved årsskiftet 1969/70, slik at fangster tatt av disse fartøyer i slutten av 1969 ble levert i 1970.

Av tabellen fremgår det at størst fangst i 1970 ble tatt i mai, og at månedene februar, mars, april og august også ga gode fangster. De minste kvanta ble ilandbrakt i oktober, desember og januar.

Det som karakteriserer stortrålernes fiske i 1970 er den sterke oppgangen på feltene i Øst-Finnmark og til dels også på enkelte andre felter i Barentshavet, mens en hadde en sterk nedgang fra året før i fisket utenfor Vest-Finnmark. I 1970 ble det for første gang på mange år ikke registrert fangster ved Vest-Grønland, mens et kvantum omrent tilsvarende det som ble fisket ved Vest-Grønland i 1969 ble tatt ved Labrador og New-Foundland i 1970. Kartskissen, figur 3, viser feltinndelingen.

Interesserte kan ved henvendelse til Fiskeridirektoratet, Kontoret for økonomiske undersøkelser og statistikk, få tilsendt tabeller der fangstmengden av de fire fiskesortene er fordelt på fangstfeltet for hver fangstmåned.

Tabell 9 viser nedgang fra 1969 i den gjennomsnittlige fangstmengde pr. fartøy tatt av helårs-

drevne side- og hekktrålere. Størst var nedgangen for sidetrålerne i gruppen 300—399 bruttotonn med 35 prosent, mens sidetrålerne over 400 bruttotonn hadde en nedgang på 29 prosent. Hekktrålerne i gruppen 300—599 bruttotonn hadde den minste nedgangen, med 14 prosent, mot 23 prosent for hekktrålerne fra 600—999 bruttotonn. Også fabrikktrålere, som ikke er med i tabell 9, viste nedgang i gjennomsnittlig fangstmengde, med 5 prosent (se tabell 18).

Forklaringen på den store forskjellen i gjennomsnittlig fangstmengde mellom helårsdrevne side- og hekktrålere i de sistnevntes favør som tabell 9 viser, må for en stor del søkes i fangstteknikken og utstyret.

I 1970 var den gjennomsnittlige bruttoverdi av ilandbrakt fangst fra sidetrålerne ca. 1,1 mill. kroner, mot ca. 1,2 mill. kroner i 1969. Tilsvarende beløp for hekktrålere, unntatt fabrikkskip, var henholdsvis 2,5 og 2,3 mill. kroner. Forklaringen på den relativt svakere verdinedgang enn mengdenedgang for disse trålere er å finne i den prisstigning som har funnet sted for produktene.

Gjennomsnittlig fangstverdi pr. driftsuke utgjorde kr. 30 603,— for sidetrålerne og kr. 60 200,— for

Tabell 8. Stortrålernes fangster¹ 1967—70 fordelt på fangstmåneder og på fangstområder.

	1970							I alt		
	Torsk	Sei	Hyse	Uer	Annet og uspes.	Biprod.	I alt	1969	1968	1967
(.....)	tonn									
<i>Fangstmåned :</i>										
Januar	2 234	258	267	15	1	2	27 77	4 285	3 627	2 899
Februar	6 454	359	225	41	5	4	70 88	5 870	5 216	3 726
Mars	6 431	364	298	42	6	..	7 141	3 930	6 318	4 610
April	5 201	232	131	21	3	4	5 592	7 316	5 889	4 834
Mai	8 627	447	48	5	17	9	9 153	5 957	7 304	6 046
Juni	4 177	623	8	38	14	—	4 860	5 535	5 838	3 994
Juli	2 943	427	4	33	11	—	3 418	4 102	3 343	3 735
August	5 287	43	2	4	8	—	5 344	2 745	2 691	3 121
September	2 544	227	13	141	10	—	2 935	3 240	2 916	3 231
Oktober	2 151	197	88	59	25	—	2 520	4 298	2 681	2 920
November	3 684	112	89	19	49	10	3 963	5 892	4 277	4 192
Desember	1 664	72	91	23	9	3	1 862	2 530	3 142	4 233
Uoppgitt og korrekjon	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I alt	51 397	3 361	1 264	441	158	32	56 653	55 700	53 242	47 541
<i>Fangstområde :</i>										
01 Kaninbanken	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—
02 Murmanskysten .	4	—	—	—	4	1	10	22
03 Øst-Finnmark	27 004	1 023	394	72	49	..	28 542	18 087	16 008	12 338
04 Vest-Finnmark ...	5 265	1 805	457	158	22	..	7 707	16 226	8 527	10 938
05 Røstbanken til Malangsgrunnen ..	221	387	241	34	883	799	1 563	5 338
06 Helgelandsbanken	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
07 Mørekysten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10 Skolpenbanken ...	2 840	1	8	2	2	..	2 853	439	4 975	53
11 Gåsebanken	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
12 Nordkappbanken .	5 514	127	70	144	10	..	5 865	1 893	414	29
13 Thor Iversensbank	3 329	6	68	27	10	..	3 440	885	61	880
15 Sentralbanken	67	—	—	—	67	—	—	3
20 Bjørnøya	1 469	12	24	3	62	..	1 570	6 204	1 092	49
21 Vest-Spitsbergen ..	1 405	—	2	1	3	..	1 411	4 987	640	1 438
22 Syd-Spitsbergen ..	163	—	—	—	163	328	170	—
23 Hopen	—	..	—	—	837	319	3
25 Nordv.-Spitsbergen	444	—	—	—	444	808	1	104
33 Island	—	—	—	—	—	—	—	1	302	71
42 Nordsjøen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
50 Vest-Grønland ...	—	—	—	—	—	—	—	4 010	18 291	14 888
51 Labrador	2 923	—	—	—	2 923	4	214	14
52 Newfoundland ...	728	—	—	—	728	—	—	—
Uoppgitt og korrekjon	21	—	—	—	..	32	53	186	655	1 368
I alt	51 397	3 361	1 264	441	158	32	56 653	55 700	53 242	47 541

¹ Tallene er omregnet til ferskviskvekt.

hekktrålere. I 1969 var beløpene henholdsvis kr. 34 900,— og kr. 63 700,—. Fordelingen av fangstkvantum og fangstverdi for side- og hekktrålere i 1969 og 1970 er gjengitt i tabell 10.

2.30 BEREGNING AV TALL FOR FISKEINNSATS OG FANGSTFORHOLD

Siden 1957 er det på grunnlag av dagboksoppgaver foretatt beregninger av forskjellige størrelser

til belysning av innsatsen i trålfisket. Det gjelder opplysninger om antall fiskedager, antall tråltrekk og tråltimer. På grunnlag av disse oppgaver og de tilsvarende fangstkvanta i ferskfiskvekt, har en beregnet gjennomsnittstall for antall tråltrekk pr. døgn, tråltrekkenes varighet i minutter, fangstkvantum pr. fiskedag, pr. tråltrekk og pr. tråltimer. Undersøkselsen bygger på fullstendige fangstoppgaver fra alle stortrålere som drev trålfiske i 1970. Fangsttallene

Tabell 9. *Helårsdrevne stortrålere. Fangstmengde¹ i gjennomsnitt pr. fartøy 1965–70. Eksklusive fabrikktrålere.*

	Sidetrålere			Hekktrålere		
	300–399 br.tonn	400 br.tonn og over	Alle	300–599 br.tonn	600–999 br.tonn	Alle
1965	1 285	1 119	1 219	..	1 872	1 708
1966	1 286	1 193	1 255	1 383	2 154	1 828
1967	1 132	1 279	1 220	1 260	2 345	1 863
1968	1 438	1 423	1 429	1 754	2 222	2 047
1969	1 317	1 544	1 458	1 841	2 562	2 322
1970	859	1 109	1 074	1 592	1 979	1 850

¹ Omregnet til ferskfiskvekt. Eksklusive biprodukter.

Tabell 10. *Stortrålerne fordelt etter brutto fangstverdi og fangstmengde 1969–1970.*

	1969		1970	
	Side	Hekk	Side	Hekk
<i>Brutto fangstverdi 1 000 kr.</i>				
200–399	1	—	1	—
400–599	3	—	2	—
600–799	—	—	2	—
800–999	—	1	4	—
1 000–1 199	3	—	1	—
1 200–1 399	3	—	1	—
1 400–1 599	1	1	2	1
1 600–1 799	3	1	—	1
1 800–1 999	2	—	—	1
2 000–2 199	—	1	—	1
2 200–2 399	—	1	—	2
2 400–2 599	—	2	—	—
2 600 og over	—	7	—	9
<i>Fangstmengde i tonn :</i>				
Under 200	—	—	—	—
200–399	1	—	—	—
400–599	3	—	2	—
600–799	—	—	2	—
800–999	—	2	4	—
1 000–1 199	3	—	2	1
1 200–1 399	2	—	1	—
1 400–1 599	3	—	2	2
1 600–1 799	2	1	—	1
1 800–1 999	2	—	—	1
2 000–2 199	—	1	—	1
2 200–2 399	—	2	—	—
2 400 og over	—	8	—	9
I alt	16	14	13	15

omfatter bare den del av fangsten som er benyttet, da det ikke foreligger oppgaver over utkast.

Tabell 11 viser at gjennomsnittlig fangst pr. fiske dag, pr. tråltrekk og pr. tråltid var betydelig høyere for hekktrålere enn for sidetrålere på alle fangstområder hvor begge typer trålere fangstet.

Hekktrålere på Vest-Grønland, Labrador og New-Foundland (andre områder) viste høyere gjennomsnittlig fangst pr. fiske dag, pr. tråltrekk og pr. tråltid enn hekktrålere på de andre områdene. Ved vurderingen av tallene må en være oppmerksom på at virksomheten i «Andre områder» (Vest-Grønland, Labrador, New-Foundland) hovedsakelig omfatter fabrikktrålere, mens virksomheten i de øvrige områder omfatter såvel ordinære trålere som fabrikktrålere.

Totalt sett — for begge typer stortrålere og for alle fangstområder under ett — viser gjennomsnittlig fangstmengde pr. fiske dag pr. tråltid nedgang fra 1969, mens gjennomsnittlig fangstmengde pr. tråltrekk er om lag uforandret (jfr. tabell 31).

2.40 DRIFTSRESULTATER FOR HELÅRS-DREVNE FARTØYER (EKSKLUSIV FABRIKKTRÅLERE)

Fiskeridirektoratet mottok for 1970 årsregnskap fra 13 helårsdrevne trålere over 300 bruttotonn, hvorav 7 var sidetrålere og 6 hekktrålere. Av hekktrålere var 2 i størrelsesgruppen 300–599 bruttotonn. For disse publiseres ikke egne driftsresultater. Av sidetrålere var bare 1 mellom 300 og 399 bruttotonn, og følgelig publiseres ikke egne driftsresultater for denne gruppen heller. Den følgende beskrivelse av stortrålernes driftsresultater omfatter således bare to fartøygrupper: hekktrålere mellom 600–999 bruttotonn og en samlegruppe for alle sidetrålere over 300 bruttotonn. Fabrikktrålerne blir som før nevnt behandlet i eget avsnitt.

Driftsresultatene for 1970 for de to nevnte grupper er gjengitt i tabell 12 og 13. Til sammenlikning er tatt med tall for en del tidligere år. Tabell 12 gir således driftsresultater for sidetrålere over 300 bruttotonn i perioden 1965–1970. Tabell 13 gjengir

Tabell 11. Stortrålere. Fisketid og fangstmengde på forskjellige fangstområder. 1970

	I alt	Barentshavet		Bjørnøya og Spitsbergen		Norskehavet		Andre områder ¹	
		Side	Hekk	Side	Hekk	Side	Hekk	Side	Hekk
Antall fartøyer	28	13	15	7	15	13	15	—	3
Gjennomsnittlig tonnasje.....	664	446	853	478	853	446	853	—	1 234
Antall turer ²	561	263	118	17	34	193	149	—	3
Fiskedager, antall	5 930	1 388	1 936	57	414	862	1 133	—	140
Tråltrekk, antall	24 932	5 476	8 380	206	1 992	3 097	4 858	—	923
Tråltid, timer	88 796	20 325	31 198	797	6 161	11 388	16 892	—	2 035
Fangstmengde, tonn	56 653	7 810	27 125	180	3 430	4 242	10 215	—	3 651
Gj. antall tråltrekk pr. døgn	4,2	4,0	4,3	3,6	4,8	3,6	4,3	—	6,6
Gj. tråltid pr. døgn, timer	15,0	14,6	16,1	14,0	14,9	13,2	14,9	—	14,5
Tråltrekkenes gj. varighet, min.	213	222	223	232	185	220	208	—	132
Gj. fangstmengde pr. fiskedag, kg	9 554	5 627	14 011	3 158	8 285	4 921	9 016	—	26 079
Gj. fangstmengde pr. tråltrekk, kg	2 272	14 26	3 237	874	1 722	1 370	2 103	—	3 956
Gj. fangstmengde pr. tråltid, kg	638	384	869	226	557	373	605	—	1 794

¹ Omfatter Vest-Grønland, Labrador og Newfoundland.² Antall turer på hvert område summert er ikke lik samlet antall trålturer da en tråler kan ha fisket på flere områder i løpet av en tråltur.

Tabell 12. Driftsresultater for helårsdrevne sidetrålere over 300 bruttotonn. Gjennomsnitt pr. fartøy 1965—70.

	1965	1966	1967	1968	1969	1970
1. Driftsinntekter i alt kr.	1 228 900	1 328 400	1 223 800	1 534 400	1 457 800	1 145 400
Herav til:						
2. Mannskapet kr.	579 000	622 900	581 100	705 100	695 200	572 600
3. Rederiet »	649 900	705 500	642 700	829 300	762 600	572 800
4. Rederiets kostnader »	635 600	655 200	720 900	667 900	717 600	653 000
Herav utgjorde:						
a. Drivstoff og maskinrekvisita »	191 500	186 600	222 300	231 000	238 500	199 600
b. Is, salt og emballasje »	9 700	10 300	13 000	15 000	13 000	4 700
c. Leid arbeidshjelp »	12 900	15 300	20 000	26 000	23 300	5 000
d. Assuranse av fartøyet »	33 700	38 000	48 600	44 300	47 300	39 300
e. Vedlikehold og avskr. på trålutstyret »	167 800	158 800	170 900	136 800	138 800	144 600
f. Vedlikehold av fartøyet »	164 300	183 000	177 700	137 000	179 400	192 000
g. Administrasjon »	10 400	18 400	23 600	25 100	26 300	28 500
h. Sosiale utgifter »	30 300	34 400	35 200	23 800	20 600	16 900
i. Diverse uspesifisert »	15 000	10 400	9 600	28 900	30 400	22 400
5. Renteutgifter »	28 800	31 400	34 000	19 300	28 900	33 200
6. Punkt 3 ÷ punkt 4 »	14 300	50 300	÷ 78 200	161 400	45 000	÷ 80 200
7. Mannskapets inntekter pr. ukeverk »	700	720	660	870	940	770
8. Dette gir en årlig inntekt pr. mann på »	31 900	33 000	29 800	38 300	37 700	33 900
9. Til dette svarer en full årsloft for en fisker (fiskerlott) »	29 200	29 800	27 900	36 800	35 400	28 500
10. Antall mann pr. fartøy.....	18,1	18,9	19,5	18,4	17,5	16,9
11. Antall døgn i sjøen	291	290	285	275	257	275
12. Antall fiskedager	228	236	235	208	213	212
13. Fangstmengde saltfisk tonn	—	—	—	—	—	41
14. Fangstmengde ferskfisk »	1 219	1 255	1 220	1 429	1 458	935
15. Fangstmengde i alt, omregn. til ferskfiskv. ¹	1 219	1 255	1 220	1 429	1 458	1 006
16. Fartøystørrelse br.tonn	394	369	433	416	449	439
17. Fartøystørrelse fot	150	145	156	151	156	162
18. Motorstyrke HK	738	663	755	743	794	863
19. Fartøyalder år	27	23	23	29	27	27
20. Ombygningsalder »	12	10	10	12	14	12
Antall fartøy med i undersøkelsen	15	12	10	8	10	7

¹ Eksklusive biprodukter.

Tabell 13. Driftsresultater for helårsdrevne hekktrålere¹ i størrelsen 600—999 bruttotonn 1965—1970. Gjennomsnitt pr. fartøy.

		1965	1966	1967	1968	1969	1970
1. Driftsinntekter i alt	kr.	1 890 300	2 240 500	2 411 600	2 455 800	2 940 200	2 668 200
Herav til:							
2. Mannskapet	»	751 700	881 400	1 007 300	1 034 100	1 215 900	1 127 300
3. Rederiet	»	1 138 600	1 359 100	1 404 300	1 421 700	1 724 300	1 540 900
4. Rederiets kostnader	»	845 200	1 030 100	1 036 000	1 076 300	1 113 500	1 161 300
Herav utgjorde:							
a. Drivstoff og maskinrekvisita	»	263 600	277 500	305 600	300 100	280 200	272 600
b. Is, salt og emballasje	»	—	18 900	17 900	24 800	43 400	39 600
c. Leid arbeidshjelp	»	200	31 300	6 900	30 000	14 800	13 800
d. Assuranse av fartøyet	»	84 900	83 800	101 900	101 300	94 000	102 700
e. Vedlikehold og avskr. på trålutstyret	»	207 000	255 900	258 400	214 700	208 900	225 800
f. Vedlikehold av fartøyet	»	188 000	240 800	237 900	271 700	319 700	351 200
g. Administrasjon	»	31 400	40 900	44 300	48 100	45 500	51 200
h. Sosiale utgifter	»	38 100	40 800	36 400	35 000	27 800	26 900
i. Diverse uspesifisert	»	32 000	40 200	26 700	50 600	79 200	77 500
5. Renteutgifter	»	142 500	135 800	130 900	126 000	110 200	101 300
6. Punkt 3 ÷ punkt 4	»	293 400	329 000	368 300	345 400	610 800	379 600
7. Mannskapets inntekter pr. ukeverk	»	710	770	880	990	1 170	1 100
8. Dette gir en årlig inntekt pr. mann på	»	32 300	34 800	40 600	43 100	54 300	50 300
9. Til dette svarer en full årlslott for en fisker (fiskerlott)	»	29 500	34 700	37 600	39 400	48 200	44 600
10. Antall mann pr. fartøy		23,3	25,3	24,8	24,0	22,4	22,4
11. Antall døgn i sjøen		298	297	303	272	303	297
12. Antall fiske dager		243	249	245	205	232	230
13. Fangstmengde saltfisk	tonn	—	118	236	232	424	371
14. Fangstmengde ferskfisk	»	1 872	1 924	1 886	1 775	1 825	1 339
15. Fangstmengde i alt, omregn. til ferskv. ²	»	1 872	2 154	2 345	2 222	2 562	1 976
16. Fartøystørrelse	br.tonn	710	768	763	763	708	708
17. Fartøystørrelse	fot	166	166	165	165	158	158
18. Motorstyrke	HK	1 300	1 353	1 343	1 343	1 325	1 325
19. Fartyalder	år	3	4	5	6	7	8
Antall fartøyer med i undersøkelsen		4	6	5	5	4	4

¹ Eksklusive fabrikktrålerne. ² Eksklusive biprodukter.

tall for hekktrålere i gruppen 600—999 bruttotonn for perioden 1965—1970.

Beløpene, med unntak av post 7 «mannskapets inntekter pr. ukeverk», er avrundet til nærmeste hundre kroner.

2.41 FARTØYSTØRRELSE, BEMANNING OG DRIFTSTID

Den gjennomsnittlige størrelse på de helårsdrevne sidetrålerne gikk ned fra 449 til 439 bruttotonn fra 1969 til 1970. For hekktrålere holdt den gjennomsnittlige fartøystørrelse seg uforandret på 708 bruttotonn.

Gjennomsnittsbemanningen for sidetrålerne gikk ned fra 17,5 mann i 1969 til 16,9 mann i 1970. For hekktrålere var den gjennomsnittlige bemanning lik i de to år, 22,4 mann.

For begge grupper av fartøyer var antall fiske-dager lavere i 1970 enn i 1969. Nedgangen var like-

vel ubetydelig. Gjennomsnittlig antall døgn i sjøen var høyere for sidetrålerne og lavere for hekktrålere i 1970 enn i 1969. Disse størrelser ble også i 1970 påvirket av fangstbegrensinger i tidsrommet februar—oktober.

2.42 DRIFTSINNTEKTER

Driftsinntektene omfatter verdien av saltfisk, ferskfisk og biprodukter. Avgift til salgsdag er trukket fra.

De helårsdrevne sidetrålerne hadde i 1970 en gjennomsnittlig driftsinntekt på kr. 1.145.400, 21 prosent lavere enn i 1969. Dette er den laveste gjennomsnittlige driftsinntekt for sidetrålerne siden 1964.

Den gjennomsnittlige driftsinntekt for hekktrålere i gruppen 600—999 bruttotonn var i 1970 2 668 200 kroner, 9 prosent lavere enn i 1969, men likevel det nest høyeste beløp som er registrert.

Det gjennomsnittlige fangstkvantum pr. tråler i

Tabell 14. Helårsdrevne stortrålere fordelt etter brutto driftsinntekt 1969 og 1970.

Brutto driftsinntekt i 1000 kr.	Sidetrålere		Hekktrålere ¹	
	over 300 br.tonn		600—999 br.tonn	
	1969	1970	1969	1970
600—799	—	1	—	—
800—999	1	1	—	—
1 000—1 199	2	3	—	—
1 200—1 399	1	1	—	—
1 400—1 599	2	--	—	—
1 600—1 799	3	1	—	1
1 800—1 999	1	--	—	—
2 000—2 199	—	—	—	1
2 200—2 399	—	—	1	1
2 400—2 599	—	—	2	—
2 600 og over	—	—	1	1
I alt	10	7	4	4

¹ Eksklusive fabrikktrålere.

Tabell 15. Helårsdrevne stortrålere fordelt etter fiskerlottens størrelse 1969 og 1970.

Fiskerlott i 1000 kr.	Sidetrålere		Hekktrålere ¹	
	over 300 br.tonn		600—999 br.tonn	
	1969	1970	1969	1970
20—21	—	1	—	—
22—23	—	—	—	—
24—25	2	1	—	—
26—27	—	2	—	—
28—29	—	1	—	—
30—31	1	—	—	—
32—33	2	—	—	1
34—35	—	1	—	—
36—37	—	1	—	—
38—39	2	—	—	1
40—41	1	—	—	—
42—43	—	—	1	—
44—45	1	—	1	1
46—47	1	—	1	—
48—49	—	—	—	—
50 og over	—	—	1	1
I alt	10	7	4	4

¹ Eksklusive fabrikktrålere.

1970 var for sidetrålere 1 006 tonn, og for hekktrålere i størrelsesgruppen 600—999 bruttotonn 1 976 tonn. Dette representerer en nedgang på 31 prosent for sidetrålere og 23 prosent for hekktrålere i forhold til året før.

Fordelingen av driftsinntektene i 1969 og 1970 for sidetrålere over 300 bruttotonn og for hekktrålere i gruppen 600—999 bruttotonn er gjengitt i tabell 14. Sidetrålernes brutto driftsinntekter lå mellom 0,8 og 2,0 mill. kroner i 1969 og mellom 0,6 og 1,8 mill.

Tabell 16. Helårsdrevne stortrålere fordelt etter driftsoverskott før avskrivning på fartøyet og forrentning av kapitalen. 1969 og 1970.

Driftsoverskott i 1000 kr.	Sidetrålere		Hekktrålere ¹	
	over 300 br.tonn		600—999 br.tonn	
	1969	1970	1969	1970
—250	—	—	3	—
÷ 249—200	1	—	—	—
÷ 199—150	—	—	—	—
÷ 149—100	2	1	—	—
÷ 99—50	—	—	—	—
÷ 49—0	—	1	—	—
0—49	2	—	—	1
50—99	—	—	—	—
100—199	4	1	—	1
200—299	1	—	—	—
300—399	—	1	1	1
400—499	—	—	1	—
500 og over	—	—	2	1
I alt	10	7	4	4

¹ Eksklusive fabrikktrålere.

kroner i 1970. For hekktrålere i gruppen 600 til 999 bruttotonn lå driftsinntekten for de fleste mellom 2,2 og 2,6 mill. kroner i 1969 og mellom 1,6 og 2,6 mill. kroner i 1970. Én hekktråler i denne gruppen hadde i begge perioder en driftsinntekt på over 2,6 mill. kroner.

2.43 MANNSKAPETS INNTEKTER

Den del av de gjennomsnittlige driftsinntekter som tilfalt mannskapet utgjorde i 1970 50 prosent på sidetrålere og 42 prosent på hekktrålere. For sidetrålere er denne prosentandelen vel 2 prosent høyere enn den var i 1969. For hekktrålere i størrelsesgruppen 600—999 brutto-tonn var mannskapets relative andel av driftsresultatet bare ubetydelig høyere. Den delen av driftsinntekten som går til mannskapet (se pkt. 2 tabell 12 og 13) omfatter alt vederlag til arbeid i form av lottinntekter, faste hyrer, ekstralotter, og også proviant til de av mannskapet som hadde fri kost.

Fiskerlotten defineres som den betaling som tilfalt hver av de lottfiskere som var med på samtlige fangstturer i året. Den gjennomsnittlige fiskerlott på sidetrålere i 1970 var kr. 28 500, 20 prosent lavere enn i 1969, og det laveste beløp siden 1967. Gjennomsnittlig fiskerlott på hekktrålere gikk ned med 7 prosent fra kr. 48 200 i 1969 til kr. 44 600 i 1970.

I tabell 15 finner en fordelingen av fiskerlotten for alle sidetrålere og for hekktrålere i gruppen

600—999 bruttotonn i 1969 og 1970. Tabellen viser blant annet at spredningen i fiskerlotten på hekktrålerne var langt større i 1970 enn i 1969.

Under punkt 8 i tabellene 12 og 13 er det også en annen inntektsstørrelse som refererer seg til mannskapet, nemlig *årlig inntekt pr. mann*. Denne er fremkommet ved å dividere de totale mannskapsinntekter (punkt 2) med antall mann i alt (punkt 10). Denne størrelsen inkluderer således de faste hyrer, ekstralottene og provianten til de av mannskapet som hadde fri kost.

Størrelsen er også regnet ut pr. ukeverk (punkt 7). Det totale antall ukeverk for mannskapet er utregnet på følgende grunnlag: For fastlønnet mannskap er det regnet med full sysselsetting på fartøyene året rundt. For de øvrige mannskap har en regnet med den tid fartøyet var i sjøen, pluss kortere opphold i land for lossing og utrustning til ny tur.

På sidetrålerne var mannskapets inntekt i 1970 kr. 770,— og på hekktrålerne kr. 1 100,— pr. ukeverk. Dette er en nedgang fra 1969 for begge typer av trålere.

I de tall for mannskapets inntekter som er gjengitt i tabellene, og som er referert ovenfor, er det ikke gjort fradrag for proviantutgifter. De egentlige lottfiskerne betaler selv sin proviant, mens det øvrige mannskap (maskinbesetning, bysespersonale m.m.) har fri kost.

2.44 REDERIETS INNTEKTER, KOSTNADER OG DRIFTSRESULTAT

For sidetrålerne utgjorde i 1970 rederiets andel av driftsinntektene kr. 572 800, eller 50 prosent av de samlede driftsinntekter. For hekktrålerne var tallene henholdsvis kr. 1 540 900 og 58 prosent.

Rederiets kostnader — eksklusive renter og avskrivninger på fartøy — beløp seg til gjennomsnittlig kr. 653 000 for sidetrålerne og kr. 1 161 300 for hekktrålerne. For sidetrålerne svarer dette til en nedgang på 9 prosent fra foregående år, og for hekktrålerne til en oppgang på 4 prosent.

På sidetrålerne var det bare kostnadsposter som vedlikehold og administrasjon som økte fra året før. De driftsavhengige kostnader viste tilbakegang fra foregående år. For hekktrålerne vedkommende kunne en konstatere en lignende utvikling i kostnadsstrukturen.

Før begge typer av trålere var de gjennomsnittlige driftsresultater betydelig svakere enn i 1969. For sidetrålerne var det gjennomsnittlige driftsresultat i 1970 negativt selv før rente på kapitalen og

avskrivninger på fartøy og redskap. I tillegg til dette underskottet på driften på kr. 80 200, kom rente på lånt kapital med et beløp på kr. 33 200 i gjennomsnitt i tillegg til rente på egenkapital og avskrivninger. Hekktrålernes driftsoverskott, som i 1969 var på kr. 610 800 før renter og avskrivninger på fartøy og redskap, var i 1970 kr. 379 600 før renter og avskrivninger. Til fradrag kommer således rentekostnadene på kr. 101 300 i tillegg til avskrivninger og rente på egenkapitalen.

I tabell 16 finner en fordelingen av driftsresultatene før avskrivning og forrentning av kapitalen. En ser at alle hekktrålerne som inngikk i undersøkelsen hadde positive «driftsresultater» i 1970, selv om de lavest registrerte «driftsresultater» lå atskillig under de laveste fra foregående år. 5 av de helårsdrevne sidetrålerne hadde negativt «driftsresultat» før renter og avskrivninger. Mens bare 1/3 av sidetrålerne hadde negativt «driftsresultat» i 1969, var denne andelen øket til vel det doble i 1970.

Hvordan nettoresultatet var etter avskrivning og forrentning av den investerte kapital er det vanskelig å gi noe eksakt svar på, da både avskrivningsgrunnlaget og avskrivningsprosenten for en stor del må avgjøres ved skjønn.

Av de regnskapsskjemaene rederiene sendte inn for 1970 framgår det at de fleste finner det rimelig å avskrive båt, motor og skrog samlet over en periode på 8–10 år. En kan imidlertid konstatere at sidetrålerne over 300 bruttotonn har en gjennomsnittsalder fra byggeår som er mer enn det doble av dette tidsrom, og at den gjennomsnittlige alder fra ombygging for de fartøyene som er ombygget også overstiger dette tidsrom. Dette forhold tilsier at selv om båtene har vært fullstendig ombygget skulle de den 31.12.1970 igjen stå med 0 i bokført verdi. Dette er ikke tilfelle. En hel del av disse fartøyene står med en bokført verdi over den pris de kan forvente å oppnå ved salg. Det er derfor behov for en økning i avskrivingstakten på de helårsdrevne sidetrålerne over 300 bruttotonn. Som nevnt ovenfor hadde disse fartøyene et gjennomsnittlig driftsunderskott på kr. 80 200 FØR renter og avskrivning.

De gjennomsnittlige rentekostnadene på kr. 33 200 i tillegg til de avskrivningene som ville være nødvendig for å bringe bokført verdi i overensstemmelse med markedsverdi, ville føre til et gjennomsnittlig driftsunderskott for helårsdrevne sidetrålerne på fra kr. 250 000 til kr. 300 000 i 1970, før rente på egenkapitalen.

Før hekktrålerne i størrelsesgruppen 600—999 bruttotonn kunne en i 1970 sette gjennomsnittlig

Tabell 17. Driftsresultater for helårsdrevne fabrikktrålere 1968—1970. Gjennomsnitt pr. fartøy.

		1968	1969	1970
1. Driftsinntekter i alt	kr.	6 264 800	5 584 600	6 241 400
Herav til:				
2. Mannskapet	kr.	2 220 600	1 870 600	1 968 800
3. Rederiet	-	4 044 200	3 714 000	4 272 600
4. Rederiets kostnader	-	2 750 800	2 346 000	2 667 300
Herav utgjorde:				
a. Drivstoff og maskinrekvisita	-	505 000	406 400	487 100
b. Is, salt og emballasje	-	350 400	243 500	252 000
c. Leid arbeidshjelp	-	122 600	30 400	68 800
d. Assuranse av fartøyet	-	286 600	152 000	177 900
e. Vedlikehold og avskr. på trålutstyret	-	389 000	371 300	397 700
f. Vedlikehold av fartøyet	-	716 800	488 900	646 100
g. Administrasjon	-	136 500	109 800	168 200
h. Sosiale utgifter	-	35 800	38 500	37 500
i. Diverse uspesifisert	-	208 100	505 200	432 000
5. Renteutgifter	-	373 500	231 700	400 600
6. Punkt 3 ÷ punkt 4	-	1 293 400	1 368 000	1 605 300
7. Mannskapets inntekter pr. ukeverk	-	1 040	960	1 200
8. Dette gir en årlig inntekt pr. mann på	-	53 300	49 000	50 400
9. Til dette svarer en full årlønn for en fisker (fiskerløft)	-	50 400	44 400	49 200
10. Antall mann pr. fartøy		41,7	38,2	39,1
11. Antall døgn i sjøen		290	330	294
12. Antall fiskedager		222	266	250
13. Fangstmengde saltfisk	tonn	149	167	105
14. Fangstmengde filet	-	1 847	1 657	1 613
15. Fangstmengde i alt, omregnet til ferskfiskvekt ¹	-	4 486	4 086	3 880
16. Fartøystørrelse	br.t.	1 404	898	1 131
17. Fartøystørrelse	fot	203	183	206
18. Motorstyrke	HK	2 167	1 663	2 296
19. Fartøyalder	år	3	3	3
20. Ombygningsalder	-	1	1	2
Antall fartøy med i undersøkelsen		4	4	8

¹ Eksklusive biprodukter.

gjenanskaffelsespris til ca. 7 millioner, som er 3,3 millioner høyere enn gjennomsnittlig byggessum for de 4 fartøyene i gruppen. Fartøyene var i 1970 mellom 6 og 10 år gamle. Med en årlig avskrivningssats av gjenskaffelsesverdien på 8 prosent blir den gjennomsnittlige avskrivning i 1970 kr. 560 000 som gir et gjennomsnittlig driftsunderskott før forrentning på kr. 180 400. Den gjennomsnittlige rente på låne kapitalen var kr. 101 300 i 1970.

Etter disse beregninger blir det gjennomsnittlige driftsunderskott etter avskrivninger og forrentning av fremmedkapitalen om lag fordoblet fra 1969 til 1970 for de store sildetrålernes vedkommende. Hekktrålerne i størrelsesgruppen 600—999 bruttotonn kunne i 1970, i motsetning til 1969, ikke foreta fulle avskrivninger etter forrentning av fremmedkapitalen.

2.50 FABRIKKTRÅLERE

I 1970 var det 8 fabrikktrålere i helårsdrift, nemlig «Ottar Birting» (609 bruttotonn), «Ole Sætremyr» (655 bruttotonn), «Labrador» (675 bruttotonn), «Longva» (1092 bruttotonn), «Longva II» (1 239 bruttotonn), «Gadus II» (1 517 bruttotonn), «Gadus» (1 531 bruttotonn) og «Nordstar» (1 584 bruttotonn).

Fangst- og inntektstallene for de 8 fabrikktrålrene som er med her, er inkludert i statistikken for stortrålrene foran (unntatt i tabell 9). De 8 helårsdrevne fabrikktrålrene er utelatt fra lønnsomhetsundersøkelsen foran.

I tabell 17 presenteres driftsresultater for fabrikktrålrene. Fartøymassen som presenteres i lønnsomhetsundersøkelsen for 1970 er endret fra de to fore-

gående år som det gis tall for i tabellen. Mens bare 4 fabrikkskip var i helårsdrift med trål etter bunnfisk i 1968 og 1969, var dette antallet øket til 8 i 1970. Det var også forskjell mellom 1968 og 1969 i fartøysammensetningen. Dette bør en ta i betraktning ved sammenlikninger av gjennomsnittstall for lønnsomheten i de tre årene.

De 8 ovennevnte fabrikkskipene fisket for ca. 6,2 millioner i gjennomsnitt i 1970, hvorav om lag 2 millioner kroner (31 prosent) gikk til mannskapet og om lag 4,3 millioner (69 prosent) gikk til rederiet. Driftskostnader, eksklusive avskrivning på fartøy og forrentning, beløp seg til om lag 2,7 mill. kroner. Det var således igjen om lag 1,6 mill. kroner til avskrivning og forrentning.

De individuelle regnskaper viser at alle båtene

på én nær oppnådde stort nok overskott til å dekke bokførte avskrivninger. Seks av de åtte båtene ga også en forrentning av kapitalen som nå kunne ansees for å være rimelig.

Gjennomsnittlig fiskerlott for de 8 båtene i 1970 var kr. 49 200.

Tre av de fabrikktrålerne som drev trålfiske etter torsk og torskeartet fisk på helårsbasis i 1970 deltok også i 1968 og 1969. Driftsregnskapene viser at de alle tre har oppnådd en økning i fangstintektene, noe som har gitt grunnlag for vekst i full årlott til fisker. Også rederiets kostnader har vist stigning i 3-årsperioden, om lag i takt med utviklingen i rederiets andel av bruttointektene, slik at rederiets resultat før avskrivning og renter på den investerte kapital er om lag uforandret fra 1968 til 1970.

Forts. n. nr.